

Так, відхилення та порушення, виявленні під час перевірки, мають слугувати для формування необхідних висновків.

Список використаної літератури:

1. Городянська Л. Організація контролю дебіторської заборгованості на підприємстві / Л. Городянська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 5. – С. 46 – 53.
2. Лучко О. Визначення оптимального розміру дебіторської заборгованості /О. Лучко// Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 1. – С. 22-32.
3. П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”// [Електронний ресурс]-режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua>

*Бережінська Ольга,
студентка групи РКзм-51*

ЗМІНИ В НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТАХ ТА ЇХ ПОЗИТИВНИЙ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ЦІННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ КОНТРОЛЮ

В сучасних умовах господарювання процес адаптації фінансової звітності, відповідно до вимог міжнародних стандартів, має велике значення для розвитку нового за формою і змістом українського контролю. При цьому, наближення національних стандартів системи обліку до норм міжнародних стандартів, її вирішення дасть змогу спростити процедуру адміністрування податків, підвищити якість прогнозування податкових надходжень, встановити прозорі правила оподаткування.

Проблема гармонізації української системи обліку до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності є і залишиться предметом досліджень в реальному часі провідних вчених-економістів.

Інформацію готують на основі даних системи обліку (фінансового, управлінського і стратегічного. Таке розуміння вперше було представлено відомим українським вченим М.С. Пушкарем). Підприємства зобов'язані складати звітність на завершальному етапі облікового процесу для зовнішніх і внутрішніх користувачів.

Метою складання фінансової звітності є подання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства, для прийняття ними рішень щодо придбання, продажу та володіння цінними паперами, участі в капіталі підприємства, оцінювання якості управління та здатності своєчасно

виконувати свої зобов'язання; виконання зобов'язань підприємства та регулювання діяльності підприємства.

Наукові досягнення вчених-економістів та практиків стали основою подальшого дослідження проблем формування та інтерпретації інформації фінансової звітності, а також удосконалення її аудиту і аналізу фінансового стану та фінансових результатів підприємства.

Фінансова бухгалтерська звітність – це звітність загального призначення, що містить інформацію про фінансове положення, результати діяльності, рух грошових коштів підприємства і зміни у складі власного капіталу підприємства, яка є корисною для широкого кола користувачів при ухваленні ними економічних рішень.

Метою змін було наближення обліку та подання фінансової звітності за національними стандартами до міжнародних стандартів обліку. Слід зауважити, що нове НП(С)БО 1 отримало «підвищення у статусі»: стало «національним». Таким чином, в Україні діє 2 національних положення (стандарту) та 29 П(С)БО.

У НП(С)БО 1 визначено мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів [1]. В основу формулювання сутності фінансової бухгалтерської звітності було покладено мету фінансових звітів загального призначення, визначену МСБО 1 «Представлення фінансових звітів».

Норми НП(С)БО 1 застосовуються до фінансової звітності і консолідованої фінансової звітності підприємств НП(С)БО 1 ділить фінансову звітність на річну та проміжну.

Для проміжної (квартальної) звітності є чинними: форма №1 Баланс (Звіт про фінансовий стан); форма №2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупні доходи).

Для суб'єктів малого підприємництва (юридичні особи з чисельністю працівників до 50 осіб та річним доходом менше 10 млн. євро (ст. 55 ГКУ), а також для платників єдиного податку та підприємств, що згідно з вимогами п. 154.6 Податкового Кодексу України (далі – ПКУ) мають право на застосування ставки податку на прибуток 0%, у I кварталі 2013 року залишається чинним порядок подання фінансової звітності, передбачений нормами П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

Зокрема, у Стандарті 25 передбачено, що Норми цього Положення (стандарту) застосовуються для складання фінансового звіту суб'єктами малого підприємництва - юридичними особами, які визнані такими відповідно до законодавства, крім довірчих товариств, страхових компаній, банків, ломбардів, інших фінансово-кредитних та небанківських фінансових установ, суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють обмін іноземної валюти, є виробниками та імпортерами піддакцизних товарів, а також суб'єктів підприємницької діяльності, у статутному капіталі яких час-

тка вкладів, що належить юридичним особам - засновникам та учасникам цих суб'єктів, які не є суб'єктами малого підприємництва, перевищує 25 відсотків [3]. У Господарському Кодексі таке обмеження відсутнє.

Пунктом 1 розділу IV П(С)БО 25 передбачено, що підприємства, які для складання фінансову звітності застосовують міжнародні стандарти фінансової звітності для малих і середніх підприємств, повинні використовувати форми звітів, затверджені цим Національним положенням (стандартом). Таким чином малі підприємства, які ведуть бухгалтерський облік за міжнародними стандартами, повинні формувати повний комплект фінансової звітності, передбачений НП(С)БО 1, а не фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва, передбачений П(С)БО 25.

НП(С)БО 1 не дає детального опису кожної статті Балансу і Звіту про фінансові результати, як це було передбачено раніше. Це пов'язано з тим, що розробники нового стандарту прагнули максимально зблизити форми фінансової звітності з нормами МСФЗ.

Однак, на нашу думку, це може спричинити певні ускладнення для тих підприємств, які не використовують міжнародні стандарти фінансової звітності, оскільки облік багатьох операцій за правилами П(С)БО не збігається з обліком згідно МСФЗ навіть попри те, що на даний момент Міністерством фінансів України вже затверджено Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності (Наказом від 28.03.2013 р. № 433) [2]. Основні відмінності НП(С)БО 1 від раніше діючих стандартів викладемо стисло. Назви форм доповнені назвами у дужках, аналогічними формам згідно МСФЗ: тепер Баланс називається також «Звіт про фінансовий стан», а Звіт про фінансові результати - «Звіт про сукупний дохід».

Нове положення вже не містить жорсткого порядку заповнення усіх рядків фінансової звітності та проставлення прочерків у тих рядках, де були відсутні показники. Підприємства можуть не наводити статті, за якими відсутня інформація до розкриття (крім випадків, якщо така інформація була в попередньому звітному періоді), а також додавати статті із збереженням їх назви і коду рядка з переліку додаткових статей фінансової звітності, наведених у додатку 3 до цього Національного положення (стандарту), у разі якщо стаття відповідає таким критеріям: інформація є суттєвою; оцінка статті може бути достовірно визначена.

У НП(С)БО 1 відсутня вимога щодо укладання фінансової звітності у тисячах гривень без десяткових знаків, як це було передбачено попередніми П(С)БО 2 - П(С)БО 5. Виходячи з принципу єдиного грошового вимірника, який передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у його фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці, можна зробити висновок, що тепер є можливість самостійно визначити, у якому вимірнику формувати звітність. Головне, щоб цей вимірник був єдиним для усіх форм звітності. Одним з важливих нововведень, внесених

НП(С)БО 1, є можливість вибору одного з варіантів складання звіту про рух грошових коштів: за прямим чи непрямим методом. Стандарт містить дві форми такого звіту: Форма № 3 - за прямим методом та Форма № 3-н – за непрямим методом. Проте, прямий метод виглядає більш прозорішим, так як базується на основі реальних грошових потоків.

У свою чергу, згідно розділу IV НП(С)БО 1 у фінансовій звітності обов'язково наводиться інформація, розкриття якої вимагають національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку або міжнародні стандарти фінансової звітності та/або інші нормативно-правові акти Міністерства фінансів України з питань бухгалтерського обліку [1].

Така інформація, як правило, наводиться у Примітках до фінансової звітності. Підприємства, що готують фінансову звітність відповідно до НП(С)БО, за I квартал 2013 року інформацію про податкові різниці у фінзвітності не відображали, оскільки Примітки не подаються при укладанні проміжної фінансової звітності. У свою чергу форми балансу і звіту про фінансові результати не містять окремі рядки для відображення податкових різниць. Пунктом 3 розділу 1 НП(С)БО 1 наведено визначення консолідованої фінансової звітності - це звітність, яка відображає фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства та його дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці. Для підприємств, що укладають консолідовану фінансову звітність, передбачені окремі форми звітності (Додаток 2 до НП(С)БО 1). Їхня відмінність від основних форм – у назвах, які починаються зі слова «Консолідований» та наявності декількох додаткових рядків.

Пунктом 11 розділу II НП(С)БО 1 передбачено, що підприємства, які відповідно до законодавства застосовують міжнародні стандарти фінансової звітності і відповідно до міжнародного стандарту фінансової звітності 1 "Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності" подають першу річну фінансову звітність за міжнародними стандартами, у балансі наводять інформацію на початок і кінець звітного періоду, а також на дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності.

Строки подання квартальної фінансової звітності для підприємств не змінилися – не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом. Щодо податкового аспекту, то слід зазначити, що згідно вимог пункту 46.2 ПКУ платник податку на прибуток подає разом з відповідною податковою декларацією квартальну або річну фінансову звітність (крім малих підприємств) у порядку, передбаченому для подання податкової декларації. Отже, якщо квартальна податкова декларація з податку на прибуток не подається, подавати квартальну звітність в податкові органи не потрібно.

Таким чином, НП(С)БО 1 – це черговий крок назустріч міжнародним стандартам фінансової звітності. Проте, даний стандарт в деяких моментах суперечить як вітчизняному законодавству в сфері регулювання бух-

галтерського обліку, так і міжнародним стандартам. Тому вже сьогодні постає необхідність у внесенні змін в Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та П(С)БО, що, цілком можливо, відбудеться вже в недалекому майбутньому.

Розвиток економічних відносин ставить нові, більш розширені вимоги до фінансових звітів суб'єктів господарювання.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – МСФЗ) є ефективним інструментом підвищення прозорості і зрозумілості інформації. Принципи, які закладені в порядок формування звітності на основі МСФЗ, роблять її адекватнішою і здатною відобразити реальний майновий стан підприємства. МСФЗ якісно впливають на можливості керівництва в області управління підприємством і надають значні переваги перед конкурентами. Вони значно розширюють можливість щодо залучення додаткових джерел капіталу та надають доступ до інформації про фінансовий стан потенційних партнерів, що слугує додатковим інструментарієм при їх виборі[2].

У ході проведених досліджень вітчизняної та зарубіжної нормативно-правової бази було визначено, що загальні принципи національного обліку та МСФЗ є подібними, однак досить часто мають значні відмінності. Так, зокрема у 1996 р. внаслідок порівняльного аналізу міжнародних стандартів і американських стандартів (US GAAP), проведеного Радою зі стандартів фінансової звітності США (FASB), виявлено, щонайменше, 255 відмінностей між цими системами, починаючи від інтерпретації деяких принципів до принципових відмінностей в підході до аналізу. На наш погляд, МСФЗ потрібно розглядати як відправну точку і шукати такі шляхи для адаптації міжнародних стандартів до української специфіки, які б забезпечили загальну зіставність фінансової звітності національних і західних компаній[4].

Сучасна фінансова звітність вже не є джерелом оперативної, а значить найбільш достовірної і необхідної інформації. Різним категорія користувачів необхідна різна за своїм змістом інформація. Окрім цього, для кожної категорії інформацію доцільно подавати у певному, доступному для сприйняття, вигляді, оскільки не всі користувачі мають спеціальну освіту і можуть розуміти порядок формування показників, джерела їх походження чи механізм розрахунку.

Окремо варто виділити і можливість впливу власників чи керівництва суб'єкта господарювання на формування показників фінансової звітності, тому важливою стає і вимога незалежності обліковців, які формують звіти, від впливу зовнішніх чи внутрішніх факторів.

Список використаних джерел:

1. Загальні вимоги до фінансової звітності [Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 (Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73)]: за станом на 10.11.2013 р. [Електронний ресурс]. – Джерело доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 10.11.2013 р.).
2. Terebucha.E. Zasady wewnętrznej kontroli finansowo-księkowej w przedsiębiorstwach transportowych. – Warszawa: Wydawnictwo komunikacji i łączności, 1965. – 328 s.

*Блажей Ирина,
студентка групи РКзм-51*

АУДИТ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ СЕГМЕНТАЦІЇ ТА ВИБОРУ ЦІЛЬОВОГО РИНКУ

Аудит маркетингу – це системна, незалежна і періодична оцінка зовнішнього маркетингового середовища, цілей, стратегій і окремих видів маркетингової діяльності компанії в цілому чи окремих її структурних підрозділів, це цілеспрямоване управлінське консультування щодо виявлення упущених вигод від недостатнього застосування комплексу маркетингу й розроблення адекватної маркетингової стратегії фірми.

В теорії маркетингу виділяють чотири види контролю маркетингової діяльності: контроль річних планів, оперативний контроль, контроль прибутковості та стратегічний контроль [1]. Важливе місце в системі маркетингового контролю належить аудиту стратегій сегментації та вибору цільового ринку.

Коли виробник виходить з товаром на будь-який ринок - споживчий, індустріальний – він повинен розуміти, що не зможе обслуговувати всіх його покупців, навіть якщо є достатньо виробничих потужностей. Адже покупці по-різному використовують цей товар, а головне, коли купують його, то керуються різними мотивами. Тому необхідною є сегментація покупців за цими мотивами й іншими ознаками, а тільки потім - пропозиція товару, виробленого з максимальним урахуванням цих ознак. Ідеальним підходом до планування маркетингової діяльності з погляду задоволення потреб споживачів слід вважати пристосування товарів і послуг до вимог окремого споживача. На думку маркетологів - правильне виділення ринкового сегмента є половиною комерційного успіху, і, у зв'язку з цим, постійно згадують модифікацію відомого закону Паретто (закон 80:20).

Відповідно до закону Паретто - у межах одного ринку не всі покупці рівні. Фактично 20% покупців на будь-якому ринку забезпечують 80%